

Příklad 1

Prodejní divize podniku je zaměřena na prodej nábytku. Svou podnikatelskou činnost vykonává v budově, kterou do podnikání vložili vlastníci formou věcného vkladu. Prodejní divize tak ušetří peněžní prostředky za nájemné.

Z tohoto důvodu nejsou finanční výsledky prodejní divize srovnatelné s ostatními divizemi podniku, které mají prodejní prostory v najatých objektech. Vedení podniku proto zatěžuje prodejní divizi kalkulačním nájemným, jehož výše je odvozená z nájemného, které je běžně v dané lokalitě hrazeno či nabízeno, a to za cenu 200 000 Kč.

Zobrazte uvedenou situaci ve finančním a vnitropodnikovém (nákladovém) účetnictví.

Příklad 2

Společnost Clean, a.s. podniká v oblasti úklidových služeb. Jejím výkonem je proto metr čtvereční (m²) uklizené plochy. Společnost eviduje níže uvedené náklady. Určete, které náklady lze přiřadit do kategorie variabilních nákladů (VN), a které náklady lze přiřadit do kategorie fixních nákladů (FN).

- spotřeba čisticích prostředků
- spotřeba mopů, kbelíků, utěrek
- mzdové náklady uklízečů
- mzdové náklady vrcholového vedení (manažeři, asistenti)
- nájemné kancelářských prostor
- odpisy mycích zařízení
- odpis pračky
- odpisy aut
- cestovné
- telefony, poštovné
- marketingové náklady
- vedení účetnictví, náklady na IT

Příklad 3

Výrobní podnik má zjištěny tyto údaje o svých výkonech:

1. celkové fixní náklady (FN) 15 000,- Kč,
2. variabilní náklady na jednotku produkce (vn) 10,- Kč,
3. celková produkce (Q) 500 ks.

ÚKOL:

- 1) Vypočtete celkové variabilní náklady produkce (VN).
- 2) Vypočtete fixní náklady na jednotku produkce (fn).
- 3) Vypočtete celkové náklady produkce (N).
- 4) Vypočtete $\emptyset$ celkové náklady produkce ($\emptyset N$).

Příklad 4

Výrobní podnik vykazuje následující údaje o výrobě svého výrobku:

1. celkové fixní náklady 40 000 Kč
2. celkové variabilní náklady 30 000 Kč
3. cena 1 výrobku 40 Kč
4. vyráběné množství 2 000 ks
5. plánovaný rozsah výroby 1 700 ks

Vypočtete:

- 1) objem výroby pro bod zvratu,
- 2) jednicovou (absolutní) příspěvkovou marži,
- 3) příspěvek k tržbám,
- 4) tržby v bodu zvratu,
- 5) bezpečnostní marži - margin of safety.

Příklad 5

Položky	Jednotky
Počet prodaných výrobků	70 ks
Jednotková cena prodaného výrobku	60 Kč
Celkové výnosy v bodu zvratu	3 500 Kč

Úkoly:

- 1) zjistěte bezpečnostní podnikatelskou rezervu a výsledek interpretujte
- 2) zjistěte bezpečnostní koeficient a výsledek interpretujte

Příklad 6

Položky	Jednotky
Fixní náklady	5 000 000 Kč
Optimální rozsah výroby	9 500 000 m
Skutečný rozsah výroby	8 500 000 m

Úkoly:

- 1) Jak velká část fixních nákladů zůstala nevyužita (FNN) v %?
- 2) Jak velká část fixních nákladů zůstala využita (FNV) v %?
- 3) Jak velká část fixních nákladů zůstala nevyužita (FNN) v Kč?
- 4) Jak velká část fixních nákladů zůstala využita (FNV) v Kč?
- 5) Jak se změnila velikost jednotkových fixních nákladů?

Příklad 7

Položky	Jednotky
Maximální roční objem produkce	125 000 Kč
Roční fixní náklady	2 400 000 Kč
Skutečný rozsah výroby	95 %

Úkoly:

- 1) Zjistěte volné (nevyužité) fixní náklady (FNN) v %.
- 2) Zjistěte využité fixní náklady (FNV) v %.
- 3) Zjistěte volné (nevyužité) fixní náklady (FNN) v Kč.
- 4) Zjistěte využité fixní náklady (FNV) v Kč.
- 5) Zjistěte, jak se změnila velikost jednotkových fixních nákladů.

Příklad 8

Položky	Jednotky
Otevírací doba	Od 10 do 20 hodin
Otevřeno maximum	350 dní
Maximální návštěvnost (kapacita) najednou	150 osob
Roční fixní náklady	52 000 000 Kč

Otevřeno skutečnost	342 dní
Celková skutečná návštěvnost	182 380 osob
Celkový skutečný strávený čas	342 184 hodin

- Zjistěte a interpretujte výši nevyužitých fixních nákladů.

Příklad 9

Na základě rozpočtu nákladů byly pro výrobu homogenního textilního výrobku v hodnoceném období stanoveny tyto výrobní náklady (pro zjednodušení bez správních a prodejních nákladů).

Položka	Celkem na 500 000 ks	Na 1ks
Jednicový materiál	3 000 000 Kč	6 Kč
Jednicové mzdy	1 000 000 Kč	2 Kč
Výrobní režijní náklady (odpisy, obsluha a řízení, energie, opravy a údržba, režijní materiál)	4 000 000 Kč	8 Kč
Celkem	8 000 000 Kč	16 Kč

Z celkových 4 000 000 Kč výrobních režijních nákladů je 3 000 000 Kč fixních, variabilní režijní náklady jsou 2 Kč na 1 ks.

Úkoly:

1. Vypočítejte, o kolik Kč by se přepočítal řídicí pracovník při rozhodování, pokud by se domníval, že při snížení využití kapacity na 300 000 ks dosáhnou celkové náklady výše 4 800 000 Kč (16 Kč * 300 000 ks)?
2. Vysvětlete, čím je tento rozdíl způsoben

Příklad 10

Položky	Jednotky
Prodejní cena litru limonády	10 Kč
Variabilní náklady litru limonády	4 Kč
Fixní náklady	2 400 000 Kč
Plánovaný objem výroby	1 000 000 litrů

Úkoly:

1. Zjistěte marži výkonu a příspěvek k tržbám
2. Zjistěte plánovaný zisk
3. Zjistěte bod zvratu v naturálním vyjádření a v hodnotovém vyjádření (Kč)

Příklad 11

Společnost vyrábí tři druhy textilií pro výrobu sportovního oblečení. Obvyklý roční objem prodaných výkonů, náklady a ceny za jednotlivé výrobky jsou následující:

Výrobek	Výkony (bm)	Variabilní náklady 1 bm	Cena 1 bm (Kč)	Fixní náklady (Kč)
Lemtex	1 000	390	550	
Bertex	2 000	250	400	
Detex	4 000	75	255	
Celkem				1 200 000

Úkoly:

1. Zjistěte výsledek hospodaření při uvedeném objemu a struktuře výkonů.
2. Zjistěte, při jakém objemu výnosů dosáhne podnik bodu zvratu při nezměněné struktuře výkonů.
3. Určete objem výnosů, který zajistí dosažení zisku ve výši 500 000 Kč při zachování struktury výkonů.
4. Vedení společnosti se rozhodlo zdvojnásobit prodej kvalitnější a dražší textilie Lemtex o 1000 bm a naopak snížit prodej levnější textilie Detex o 1 000 bm a domnívalo se, že při této struktuře výkonů výnosy převýší hranici bodu zvratu a podnik bude dosahovat zisku. Je tato úvaha správná?